

Under

DYLAN THOMAS

Mælke

Jesper Fabricius

skoven

Et spil for stemmer

På dansk ved

Karsten Sand Iversen

FORLAGET VANDKUNSTEN

[Stilhed]

FØRSTE STEMME [Meget sagte]

For at begynde ved begyndelsen:

Det er forår, måneløs nat i den lille by, stjerne-
løs og bibelbegsort, de brolagte gader er tavse,
og den krumryggede kurmager- og kaninskov
humper usynlig ned til et slåensort, slående,
sort, rågesort fiskerbådsvuggende hav. Husene er
blinde som muldvarpe (skønt nattens muldvarpe
ser godt i de snusende fløjlsslugter) eller blinde
som Kaptajn Kat dér i byens formummede midte
ved pumpen og tårnuret, de florumvundne for-
retninger og Forsamlingshuset i sørgedragt. Og
alle i den dyssede og stumslåede by sover nu.

Ssshh! børnene sover, bønderne, fiskerne,
de handlende og pensionisterne, skomager,
skolelærer, postbud og pubvært, bedemand og
bolerske, dranker, dameskrædder, prædikant,
politibetjent, svømmehudede muslingekoner
og sømmelige hustruer. Ungmøer hviler blidt og
blødt eller skrider i drømme om bryllupsskrud
og ringe og sankthansormeslæb op ad kirkegul-
vet i skovens brudeparrende orgelbrus. Drengene
drømmer stygt, eller om nattens balstyrige tyre
og det vilde og vovede piratossorte sørøverhav.
Og hestenes antracitstatuer sover på markerne,
og køerne i kostaldene, hundene i de vådsnudedede

gårde; og kattene sover rævesøvn i de vindskæve kroge eller fjedrer listigt, smygende og knitrende, over tagenes ene sky.

I kan høre duggen falde og den tyste by ånde.

Kun jeres øjne er ulukkede så I kan se den sorte slukkede by sove sødt, og dødt.

Og I alene kan høre det usynlige stjernefald, den buldrende mørke, minutiøst dugstrefede dønning i det flynderfyldte hav hvor bådene duver og dukker, Arethusas, Regnsproven og Lærken, Zanzibar, Rhiannon, Piraten, Skarven og Stjernen af Wales.

Hør. Det er natten der går gennem gaderne, den salte sindige musikalske vind i procession gennem Kroningsgade og Muslingestræde, det er græsset der gror på Gorkenvar Bakke, dugfald, stjernefald, fuglesøvn i Mælkeskoven.

Hør. Det er nat i den kølige, lavstammede kirke, salmesyngende i bindehat og broche og bombasinsort, kværkende sommerfuglehalsbånd og støvlesløjfe, hostende som hungeder, pebermyntesuttende, småblundende halleluja; nat i slyngelstuen, stille som en domino; som en behandsket mus på Ocky Mælkemands loft; flygende som sort mel i Bolle-Davids bageri. Det er inat i Æselgade, tyst travende, med tangklædte hove, over muslingrunde piksten, forbi gardindækket pottebregne, skriftsted og nips, stueorgel

og helligt anretterskab, håndmalede akvareller, porcelæns Hund og blomstret tedåse. Det er murmlende nat i spædbørns lune vugger.

Se. Det er nat, stumt, kongeligt bugter den sig gennem Kroningsgades kirsebærtræer; letter på duggen og går med foldede, handskeklædte vinde gennem Bethesda kirkegård; trimler omkuld ved Sømandens Favn.

Tiden går. Hør. Tiden går.

Kom nærmere nu.

Kun I kan høre husene sove i gaderne i den sagte dybe salte og tavse sorte tilbundne nat. Kun I kan, i de blindede soveværelser, se kamme og skorter over stole, servanter, glas med tænder, De Ti broderede Bud på væggen og gulnende smil-til-fotografen-billeder af de døde. Kun I kan, bag de sovendes øjne, høre og se bevægelserne og landene og labyrinterne og farverne og forfærdelserne og regnbuerne og melodierne og ønskerne og flugten og faldet og fortvivlelserne og de store have i deres drømme.

Hvor I er, kan I høre deres drømme.

Kaptajn Kat, den blinde afmønstrede søkaptajn, sover i sin køje i Skonnerthusets bedste søstjernede kahyt prydet af strandskaller og flaske-skibe, og drømmer om søer så store som nogen der vaskede ind over S/S Kidwellys dæk, spulede sengetøjet og gopleglatte sugede ham saltdybt

ned i de femten favnes grav hvor pilende fisk
piller ham ren til ønskebenet og de længe
drukne smyger sig ind til ham ...

FØRSTE DRUKNEDE

Husker De mig, Kaptajn?

KAPTAJN KAT

Det er Danse-Williams!

FØRSTE DRUKNEDE

Jeg mistede takten i Nantucket.

ANDEN DRUKNEDE

Kan De se mig, Kaptajn? den hvide knogle der taler?
Det er Tom-Fred, donkeymanden ... Vi deltes om
en pige engang ... Hendes navn var fru Probert ...

EN KVINDESTEMME

Rosie Probert, Jomfrustien niogtres. Kom op,
drenge, jeg er død.

TREDJE DRUKNEDE

**Hold om mig, Kaptajn, det er Jonah Jarvis, kom galt
af sted, yderst lysteligt ...**

FJERDE DRUKNEDE

**Alfred Pomeroy Jones, fuld af søforklaringer, født
i Mumbles. Sang som en lærke, pandede Dem
en med en flaske, tatoveret med havfruer, tørst som
en muddergraver, døde af vabler ...**

FØRSTE DRUKNEDE

Kraniet her ved Deres øre er

FEMTE DRUKNEDE

**Krølle-Bevan. Sig til min tante det var mig
der stampede guldbronzeuret ...**

KAPTAJN KAT

Det skal jeg, Krølle, det skal jeg.

ANDEN DRUKNEDE

Sig til havgassen derhjemme at jeg ikke

TREDJE DRUKNEDE

Jeg gjorde ikke det hun sagde, nej jeg gjorde ej ...

FJERDE DRUKNEDE

Vel gjorde de så.

FEMTE DRUKNEDE

**Og hvem har nu kokosnødder og sjaler og
papegøjer med hjem til *min* Gwen?**

FØRSTE DRUKNEDE

Hvordan er der deroppe?

ANDEN DRUKNEDE

Er der rom og kvæller?

TREDJE DRUKNEDE

Barme og rødkælke?

FJERDE DRUKNEDE

Skipperklaverer?**FEMTE DRUKNEDE****Ebenezers klokke?****FØRSTE DRUKNEDE**

Slagsmål og løg?

ANDEN DRUKNEDE

Og spurve og tusindfryd?

TREDJE DRUKNEDE

Hundestejler i syltetøjsglas?

FJERDE DRUKNEDE

Kærnemælk og mynder?

FEMTE DRUKNEDE

Visselulle, sov nu sødt?

FØRSTE DRUKNEDE

Vasketøj på snoren?

ANDEN DRUKNEDE

Og gamle tøser i pubben?

TREDJE DRUKNEDE

Hvordan er tenorerne i Dowlais?

FJERDE DRUKNEDE

Hvem malker køerne på Maesgwyn?

FEMTE DRUKNEDE

Har hun smilehuller?

FØRSTE DRUKNEDE

Hvad er det for en lugt af persille?

KAPTAJN KAT

Åh, mine døde drenge!

Hvor I er, kan I, i Muslingestrædes måneløse forårsnat, høre Frøken Price, kjolesyerske og slikmutter, drømme om sin elsker, høj som byens klokketårn, sirupsgul samsonmanke, svulmende lår og rygende varm, med tordenrøst og burrebryst, der flænser muslinger op med øjne som blæselamper og stryger lavt hen over hendes ensomme elskende varmedunkende krop ...

HR. EDWARDS

Myfanwy Price!

FRØKEN PRICE

Hr. Mog Edwards!

HR. EDWARDS

Jeg er manufakturhandler og gal af kærlighed. Jeg elsker dig højere end alverdens bomuldsflanel og kattun, chenille, kiprede bomuld, lærred, merino, tussabsilke, cretonne, crepon, musselin, poplin, drejl og tyl i hele verdens Klædehal. Jeg er kommet for at føre dig til mit Stormagasin på bakken hvor

byttepengene summer på tråde. Smid dine små nat-sokker og din walisiske uldjakke ud, jeg vil varme lagnerne som en elektrisk brødrister, jeg vil ligge ved din side som søndagsstegen ...

FRØKEN PRICE

Jeg vil strikke en tegnebog i forglemmigeblåt, så dine penge kan ligge lunt og godt. Jeg vil varme dit hjerte ved kaminen så du kan stikke det ind under trøjen efter lukketid ...

HR. EDWARDS

Myfanwy, Myfanwy, før musene gnaver i din nederste skuffe, vil du så sige

FRØKEN PRICE

Ja, Mog, ja, Mog, ja, ja, ja ...

HR. EDWARDS

Og alle klokker i byens kasser skal ringe til vores bryllup.

[Lyden af kasseapparater og kirkeklokker]

Kom, driv op gennem mørket, kom med op ad den drivende havmørke gade nu i den mørke nat der vugger og sukker som havet, til det bibelbegsorte lumre loftskammer over skomagerværkstedet hvor Sorte Jakob sover ustyrligt og muttersalene i en natskjorte med elastik om anklerne, bliver ved sin last og

drømmer om at jage de uterlige par ned gennem skovens græsgrønne elskovsleje, piske fyldebøtterne i slyngelstuen, ubarmhjertigt drive de bare, bramfri piger ud fra sine mareridts balfaldera ...

SORTE JAKOB [Højt]

Føj for den lede!

Føj for den lede!

Døde-Evans, bedemanden,

DØDE-EVANS

LER KISTEGLAD OG HØJT I SØVNE OG KRUMMER TÆER DA HAN VÅGNER FOR HALVTREDS ÅR SIDEN OG SER SNEEN LIGGE DYB PÅ GÅSEMARKEN BAG DET SOVENDE HUS; OG HAN LØBER UD PÅ MARKEN HVOR HANS MOR BAGER KORENDEKAGER I SNEEN, OG STJÆLER EN HÅNDFULD SNEFNUG OG KORENDER OG KRAVLER I SENG IGEN FOR AT SPISE DEM KOLDE OG SØDE UNDER DEN LUNE HVIDE DYNE MENS HANS MOR DANSER I SNEKØKKENET OG RÅBER EFTER SINE MISTEDE KORENDER.

Og i det lille lyserødøjede hus ved siden af bedemandens snorker de hundrede og toogfyrre blide kilo Waldo, kaninfænger, barber, urtekyndig, kattedoktor, kvaksalver, de tykke lyserøde hænder ligger med opadvendte håndflader over vat-tæppets spraglede lapper, de sorte støvler står pudsede og pæne i håndvasken, bowlerhatten

hænger på et søm over sengen, en sød porter
og en skive kold brødbudding ligger under
hovedpuden; og fedtdryppende i mørket
drømmer han om

MOR

Tingelingelater tinsoldater
to tomater og en bøf
det skal grisen ha til middag
ellers sir den

LILLE DRENG

øf øf øf

MOR

hele vejen hjem til

KONE [Skriger]
Waldo! Wal-do!

HR. WALDO

Ja, Blodwen, min skat?

KONE

Åh, hvad vil naboerne ikke sige, hvad vil
naboerne ikke ...

FØRSTE NABO

Stakkels Fru Waldo

ANDEN NABO

Hvad hun ikke finder sig i

FØRSTE NABO

Sku' alder ha' gift sig

ANDEN NABO

Hvis hun altså ik' var nød te'et

FØRSTE NABO

Lissom hendes mor.

ANDEN NABO

Sikken mand og ha'

FØRSTE NABO

Lisså slem som hans far

ANDEN NABO

Og du ved nok hvor han endte

FØRSTE NABO

Oppe på anstalten

ANDEN NABO

Vrælede på sin moar.

FØRSTE NABO

Hver lørdag

ANDEN NABO

Der er ingen undskyldning

FØRSTE NABO

Og ligger i, gør han

ANDEN NABO

Med hende fru Beattie Morris

FØRSTE NABO

Oppe i stenbruddet

ANDEN NABO

Og har set hendes baby

FØRSTE NABO

Den har hans tud.

ANDEN NABO

Åh, synd og skam er det

FØRSTE NABO

Hvad han ikke gør for at dyppe snablen

ANDEN NABO

Han solgte pianolaet

FØRSTE NABO

Og hendes symaskine

ANDEN NABO

Dejser om i rendestenen

FØRSTE NABO

Snakker med lygtepælen

ANDEN NABO

Beskidt i munden er han

FØRSTE NABO

Synger på das.

ANDEN NABO

Stakkels Fru Waldo

KONE [Grådkvalt]

Åh, Waldo, Wal-do!

HR. WALDO

Ssssh! skat, ssssh. Jeg er enkemand Waldo nu.

MOR [Skriger]

Waldo, Wal-do!

LILLE DRENG

Ja, mor?

MOR

Åh, hvad vil naboerne ikke sige, hvad vil naboerne ikke ...

TREDJE NABO

Sort som en skorstensfejer

FJERDE NABO

Ringer på dørene

TREDJE NABO

Knuser ruder

FJERDE NABO

Bager mudderkager

TREDJE NABO

Stjæler korender

FJERDE NABO

Skriver sjofle ord

TREDJE NABO

Så ham i buskene

FJERDE NABO

Pjække og hække med piger

TREDJE NABO

Send ham i seng uden aftensmad

FJERDE NABO

Giv ham amerikansk olie og lås ham inde i mørke

TREDJE NABO

På opdragelsesanstalt med ham

FJERDE NABO

På opdragelsesanstalt med ham

I KOR

Lære ham med en sutsko i den bare

EN ANDEN MOR [Skriger]

Waldo, Wal-do!

Hvad laver du med min Matti?

LILLE DRENG

Giv mig et kys, Matti Richards.

LILLE PIGE

Så giv mig en penny.

HR. WALDO

Jeg har kun en halv.

FØRSTE KVINDE

Læber koster en penny.

PRÆDIKANT

Vil du tage denne kvinde Matti Richards

ANDEN KVINDE

Dulcie Prothero

TREDJE KVINDE

Effie Bevan

FJERDE KVINDE

Lil Limpotte

FJERDE KVINDE

Fru Rødmesen

KONE

Blodwen Bowen

PRÆDIKANT

til din uformelige ægtefælde

LILLE DRENG [Skriger]

Nej, nej, nej!

